

Conselleria d'Educació, Cultura i Esport

RESOLUCIÓ de 20 d'abril de 2022, de la Secretaria Autònòmica d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions relatives a l'avaluació final i la promoció en Educació Primària, així com a l'avaluació final, la promoció i la titulació en Educació Secundària Obligatoria, en Batxillerat, en els ensenyaments de l'Educació de les Persones Adultes i en la Formació Professional per al curs 2021-2022. [2022/3449]

La Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOMLOE), té la finalitat d'establir un ordenament legal renovat que augmenta les oportunitats educatives i formatives de tota la població, que contribuïsca a la millora dels resultats educatius de l'alumnat, i satisfaça la demanda generalitzada en la societat espanyola d'una educació de qualitat per a totes les persones.

Aquesta nova llei modifica significativament la regulació de l'avaluació, la promoció i la titulació en les etapes que integren l'educació obligatòria i el Batxillerat, basant-la principalment en la consecució dels objectius i en l'adquisició de les competències que s'estimen necessàries per a la formació de l'alumnat a cada moment.

En el calendari d'implantació que recull la seua disposició final cinquena, la nova llei preveu la incorporació de les modificacions previstes en diferents fases, combinant la conveniència de no ajornar més del necessari la renovació del sistema amb la necessitat que les administracions disposen de temps per a la regulació d'aquells aspectes que exigeixen una preparació més laboriosa. D'acord amb aquest calendari, les modificacions introduïdes en l'avaluació i condicions de promoció de les diferents etapes educatives, així com les relatives a les condicions de titulació d'Educació Secundària Obligatoria, cicles formatius de grau bàsic i Batxillerat, s'implantarán a l'inici del curs següent a l'entrada en vigor de la llei.

Per tot açò, el Ministeri d'Educació i Formació Professional ha publicat el Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, pel qual es regulen l'avaluació i la promoció en l'Educació Primària, així com l'avaluació, la promoció i la titulació en l'Educació Secundària Obligatoria, el Batxillerat i la Formació Professional (BOE 275, 17.11.2021). Cal assenyalar que aquest reial decret té caràcter de norma bàsica, l'aplicació del qual s'ha d'implementar en aquest curs acadèmic 2021-2022.

Aquestes instruccions tenen la finalitat d'adaptar la normativa de l'àmbit del sistema educatiu valencià al que estableix el Reial decret 984/2021, de 16 de novembre; tot això, amb el propòsit de facilitar als centres educatius l'organització de les seues tasques relacionades amb l'avaluació final i promoció en l'Educació Primària, així com l'avaluació final, promoció i titulació en Educació Secundària Obligatoria, Batxillerat i Formació Professional.

De conformitat amb el Decret 5/2019, de 16 de juny, del president de la Generalitat, pel qual es determinen el nombre i la denominació de les conselleries, i les seues atribucions (DOGV 8572, 17.06.2019), i el Decret 7/2019, de 20 de juny, del president de la Generalitat, pel qual es determinen les secretaries autonòmiques de l'Administració del Consell (DOGV 8576, 21.06.2019), resolc:

Apartat únic

Aprovar les instruccions incloses en l'annex únic, a les quals hauran d'ajustar-se l'avaluació final i la promoció en Educació Primària, així com l'avaluació final, la promoció i la titulació en Educació Secundària Obligatoria, en Batxillerat, en els ensenyaments de l'Educació de les Persones Adultes i en la Formació Professional per al curs 2021-2022.

València, 20 d'abril de 2022.– El secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional: Miguel Soler Gracia.

Conselleria de Educación, Cultura y Deporte

RESOLUCIÓN de 20 de abril de 2022, de la Secretaría Autonómica de Educación y Formación Profesional, por la que se dictan instrucciones relativas a la evaluación final y la promoción en Educación Primaria, así como a la evaluación final, la promoción y la titulación en Educación Secundaria Obligatoria, en Bachillerato, en las enseñanzas de la Educación de las Personas Adultas y en la Formación Profesional para el curso 2021-2022. [2022/3449]

La Ley orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, por la que se modifica la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación (LOMLOE), tiene la finalidad de establecer un ordenamiento legal renovado que aumente las oportunidades educativas y formativas de toda la población, que contribuya a la mejora de los resultados educativos del alumnado, y satisfaga la demanda generalizada en la sociedad española de una educación de calidad para todas las personas.

Esta nueva ley modifica significativamente la regulación de la evaluación, la promoción y la titulación en las etapas que integran la educación obligatoria y el Bachillerato, basándola principalmente en la consecución de los objetivos y en la adquisición de las competencias que se estimen necesarias para la formación del alumnado en cada momento.

En el calendario de implantación que recoge la disposición final quinta, la nueva ley prevé la incorporación de las modificaciones previstas en diferentes fases, combinando la conveniencia de no aplazar más de lo necesario la renovación del sistema con la necesidad de que las administraciones dispongan de tiempo para la regulación de aquellos aspectos que exigen una preparación más laboriosa. De acuerdo con este calendario, las modificaciones introducidas en la evaluación y condiciones de promoción de las diferentes etapas educativas, así como las relativas a las condiciones de titulación de Educación Secundaria Obligatoria, ciclos formativos de grado básico y Bachillerato se implantarán al inicio del curso siguiente a la entrada en vigor de la ley.

Por todo lo anterior, el Ministerio de Educación y Formación Profesional ha publicado el Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, por el que se regulan la evaluación y la promoción en la Educación Primaria, así como la evaluación, la promoción y la titulación en la Educación Secundaria Obligatoria, el Bachillerato y la Formación Profesional (BOE 275, 17.11.2021). Cabe señalar que este real decreto tiene carácter de norma básica, cuya aplicación se debe implementar en este curso académico 2021-2022.

Estas instrucciones tienen la finalidad de adaptar la normativa del ámbito del sistema educativo valenciano, a lo establecido en el Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, todo esto con el propósito de facilitar en los centros educativos la organización de las tareas relacionadas con la evaluación final y promoción en la Educación Primaria, así como la evaluación final, promoción y titulación en Educación Secundaria Obligatoria, Bachillerato y Formación Profesional.

De conformidad con el Decreto 5/2019, de 16 de junio, del presidente de la Generalitat, por el que se determinan el número y la denominación de las consellerias, y sus atribuciones (DOGV 8572, 17.06.2019), y el Decreto 7/2019, de 20 de junio, del presidente de la Generalitat, por el que se determinan las secretarías autonómicas de la Administración del Consell (DOGV 8576, 21.06.2019), resuelvo:

Apartado único

Aprobar las instrucciones incluidas en el anexo único, a las que tendrá que ajustarse la evaluación final y la promoción en Educación Primaria, así como la evaluación final, la promoción y la titulación en Educación Secundaria Obligatoria, en Bachillerato, en las enseñanzas de la Educación de las Personas Adultas y en la Formación Profesional para el curso 2021-2022.

València, 20 de abril de 2022.– El secretario autonómico de Educación y Formación Profesional: Miguel Soler Gracia.

ANNEX ÚNIC

Instruccions relatives a l'avaluació final i la promoció en Educació Primària, així com a l'avaluació final, la promoció i la titulació en Educació Secundària Obligatoria, en Batxillerat, en els ensenyaments de l'Educació de les Persones Adultes i en la Formació Professional per al curs 2021-2022

Índex

1. Instruccions generals
 - 1.1. Objecte
 - 1.2. Àmbit d'aplicació
 - 1.3. Referents de l'avaluació
 - 1.4. Dret de l'alumnat a una evaluació objectiva
 - 1.5. Participació i dret a la informació de mares, pares o tutors o tutores legals
 - 1.6. Atenció a les diferències individuals en l'avaluació
 2. Directrius específiques per a l'etapa d'Educació Primària
 - 2.1. Avaluació
 - 2.2. Documents oficials d'avaluació
 - 2.2.1. Documents oficials d'avaluació
 - 2.2.2. Informe individualitzat sobre el grau d'adquisició de les competències
 - 2.2.3. Informe final d'etapa
 - 2.3. Promoció
 - 2.3. Promoció
 3. Directrius específiques per a l'etapa d'Educació Secundària Obligatoria
 - 3.1. Avaluació
 - 3.2. Documents oficials d'avaluació
 - 3.2.1. Documents oficials d'avaluació
 - 3.2.2. Consell orientador
 - 3.3. Promoció
 - 3.4. Requisits d'accés al programa de diversificació curricular de 3r curs de l'ESO, al programa de reforç de 4t curs de l'ESO i al programa d'aula compartida de l'ESO per al curs 2022-2023
 - 3.4.1. Requisits d'accés al programa de diversificació curricular de 3r curs de l'ESO per al curs 2022-2023
 - 3.4.2. Requisits d'accés al programa de reforç de 4t curs de l'ESO per al curs 2022-2023
 - 3.4.3. Requisits d'accés al programa d'aula compartida de l'ESO (PAC) per al curs 2022-2023
 - 3.5. Incorporació a un cicle formatiu de grau bàsic
 - 3.6. Títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria
 4. Directrius específiques per als cicles de Formació Professional Bàsica
 - 4.1. Avaluació
 - 4.2. Obtenció del títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria
 5. Directrius específiques per al Batxillerat
 - 5.1. Avaluació
 - 5.2. Documents oficials d'avaluació
 - 5.3. Promoció
 - 5.4. Títol de Batxiller
 - 5.5. Obtenció del títol de Batxiller per a l'alumnat que es troba en possessió del títol de tècnic o tècnica de Formació Professional o d'Arts Plàstiques i Disseny
 - 5.6. Obtenció del títol de Batxiller per a l'alumnat que es troba en possessió del títol de tècnic o tècnica superior de Formació Professional
 - 5.7. Obtenció del títol de Batxiller per a l'alumnat que es troba en possessió del títol de tècnic o tècnica d'ensenyaments professionals de Música o Dansa o que cursa simultàniament Batxillerat i ensenyaments professionals de Música o Dansa
 6. Directrius específiques per a la Formació Professional
 7. Directrius Educació de Persones Adultes
 - 7.1. Formació bàsica de les persones adultes
 - 7.1.1. Avaluació
 - 7.1.2. Documents oficials d'avaluació
 - 7.1.3. Títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria
 - 7.2. Proves lliures per a l'obtenció dels títols de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria i de Batxiller

ANEXO ÚNICO

Instrucciones relativas a la evaluación final y la promoción en Educación Primaria, así como la evaluación final, la promoción y la titulación en Educación Secundaria Obligatoria, en Bachillerato, en las Enseñanzas de la Educación de las Personas Adultas y en la Formación Profesional para el curso 2021-2022

Índice

1. Instrucciones generales
 - 1.1. Objeto
 - 1.2. Ámbito de aplicación
 - 1.3. Referentes de la evaluación
 - 1.4. Derecho del alumnado a una evaluación objetiva
 - 1.5. Participación y derecho a la información de madres, padres o tutores o tutoras legales
 - 1.6. Atención a las diferencias individuales en la evaluación
 2. Directrices específicas para la etapa de Educación Primaria
 - 2.1. Evaluación
 - 2.2. Documentos oficiales de evaluación
 - 2.2.1. Documentos oficiales de evaluación
 - 2.2.2. Informe individualizado sobre el grado de adquisición de las competencias
 - 2.2.3. Informe final de etapa
 - 2.3. Promoción
 - 2.3. Promoción
 3. Directrices específicas para la etapa de Educación Secundaria Obligatoria
 - 3.1. Evaluación.
 - 3.2. Documentos oficiales de evaluación
 - 3.2.1. Documentos oficiales de evaluación
 - 3.2.2. Consejo orientador
 - 3.3. Promoción
 - 3.4. Requisitos de acceso al programa de diversificación curricular de 3º curso de la ESO, al programa de refuerzo de 4º curso de la ESO y al programa de aula compartida de la ESO para el curso 2022-2023
 - 3.4.1. Requisitos de acceso en el programa de diversificación curricular de 3º curso de la ESO para el curso 2022-2023
 - 3.4.2. Requisitos de acceso en el programa de refuerzo de 4º curso de la ESO para el curso 2022-2023
 - 3.4.3. Requisitos de acceso en el programa de aula compartida de la ESO (PAC) para el curso 2022-2023
 - 3.5. Incorporación a un ciclo formativo de grado básico
 - 3.6. Título de Graduado o Graduada en Educación Secundaria Obligatoria
 4. Directrices específicas para los ciclos de Formación Profesional Básica
 - 4.1. Evaluación.
 - 4.2. Obtención del título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria
 5. Directrices específicas para el Bachillerato
 - 5.1. Evaluación
 - 5.2. Documentos oficiales de evaluación
 - 5.3. Promoción
 - 5.4. Título de Bachiller
 - 5.5. Obtención del título de Bachiller para el alumnado que se encuentra en posesión del título de Técnico o Técnica de Formación Profesional o de Artes Plásticas y Diseño
 - 5.6. Obtención del título de Bachiller para el alumnado que se encuentra en posesión del título de Técnico o Técnica Superior de Formación Profesional
 - 5.7. Obtención del título de Bachiller para el alumnado que se encuentra en posesión del título de Técnico o Técnica de Enseñanzas Profesionales de Música o Danza o que cursa simultáneamente Bachillerato y Enseñanzas Profesionales de Música o Danza
 6. Directrices específicas para la Formación Profesional
 7. Directrices específicas para la Educación De Personas Adultas
 - 7.1. Formación básica de las personas adultas
 - 7.1.1. Evaluación
 - 7.1.2. Documentos oficiales de evaluación
 - 7.1.3. Título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria
 - 7.2. Pruebas libres para la obtención de los títulos de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria y de Bachiller

7.2.1. Proves lliures per a l'obtenció del títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatòria

7.2.2. Proves lliures per a l'obtenció del títol de Batxiller

8. Directrius relatives a la derogació normativa

1. Instruccions generals

1.1. Objecte

L'adopció de les instruccions contingudes en aquesta resolució s'efectua a conseqüència de l'aplicació del que estableix el Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, pel qual es regulen l'avaluació i la promoció en l'Educació Primària, així com l'avaluació, la promoció i la titulació en Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat i Formació Professional (BOE 275, 17.11.2021), que té caràcter de norma bàsica.

1.2. Àmbit d'aplicació

El que es recull en aquesta resolució serà aplicable durant el curs 2021-2022 per a tots els cursos que impartsen Educació Primària, Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat, Formació Professional i ensenyaments de l'Educació de les Persones Adultes que conduïsquen a l'obtenció dels títols de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatòria, de Batxiller i dels títols que corresponguen de Formació Professional en el sistema educatiu valencià.

1.3. Referents de l'avaluació

1. L'avaluació en Educació Primària ha de dur-se a terme prenent com a referents els diferents elements del currículum que es recullen en el Reial decret 126/2014, de 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Primària (BOE 52, 01.03.2014), tenint en compte que, en tot cas, els estàndards d'aprenentatge evaluables que figuren en aquest reial decret tenen caràcter merament orientatiu.

2. Tant en Educació Secundària Obligatòria com en Batxillerat:

a) Els referents per a l'avaluació de les matèries troncals i específiques han de ser els diferents elements que es recullen en els annexos I i II del Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat (BOE 3, 03.01.2015).

b) Els referents per a l'avaluació de les matèries del bloc d'assignatures de lliure configuració autònoma han de ser els elements que figuren en l'annex III del Decret 87/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana (DOGV 7544, 10.06.2015), modificat pel Decret 51/2018, de 27 d'abril.

c) En tot cas, cal tindre en compte que els estàndards d'aprenentatge evaluables que figuren en aquests annexos tenen caràcter merament orientatiu.

d) Els referents per a l'adopció de decisions de promoció de l'alumnat d'un curs de l'etapa al següent han de ser els criteris d'avaluació de la matèria i curs corresponent, segons figuren en els annexos I, II i III del Decret 87/2015, de 5 de juny, així com la concrició que realitze cada centre educatiu en les seues programacions didàctiques.

3. En el cas de l'alumnat amb necessitats educatives especials, els referents de l'avaluació durant l'educació bàsica han de ser els inclosos en les adaptacions corresponents del currículum, sense que aquest fet puga impedir-li la promoció al curs o etapa següent, o l'obtenció del títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatòria. Per a aquest alumnat estarà vigent el que estableix tant el Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es despleguen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià (DOGV 8356, 07.08.2018), com l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostenits amb fons públics del sistema educatiu valencià (DOGV 8540, 03.05.2019).

4. Els referents per a l'avaluació de la formació bàsica de les persones adultes s'han d'ajustar al que estableix el Decret 220/1999, de 23 de novembre, del Govern Valencià, i pel que fa als mòduls optatius dels dos nivells del cicle II de la formació bàsica de les persones adultes, al

7.2.1. Pruebas libres para la obtención del título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria

7.2.2. Pruebas libres para la obtención del título de Bachiller

8. Directrices relativas a la derogación normativa

1. Instrucciones generales

1.1. Objeto

La adopción de las instrucciones contenidas en esta resolución se efectúa a consecuencia de la aplicación de lo establecido en el Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, por el que se regulan la evaluación y la promoción en la Educación Primaria, así como la evaluación, la promoción y la titulación en Educación Secundaria Obligatoria, Bachillerato y Formación Profesional (BOE 275, 17.11.2021), que tiene carácter de norma básica.

1.2. Ámbito de aplicación

Lo que se recoge en esta resolución será aplicable durante el curso 2021-2022 para todos los cursos que imparten Educación Primaria, Educación Secundaria Obligatoria, Bachillerato, Formación Profesional y enseñanzas de la Educación de las Personas Adultas que conduzcan a la obtención de los títulos de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria, de Bachiller y de los títulos que correspondan de Formación Profesional en el sistema educativo valenciano.

1.3. Referentes de la evaluación

1. La evaluación en Educación Primaria se llevará a cabo tomando como referentes los diferentes elementos del currículum que se recogen en el Real decreto 126/2014, de 28 de febrero, por el que se establece el currículum básico de la Educación Primaria (BOE 52, 01.03.2014), teniendo en cuenta que, en todo caso, los estándares de aprendizaje evaluables que figuran en este real decreto tienen carácter meramente orientativo.

2. Tanto en Educación Secundaria Obligatoria como en Bachillerato:

a) Los referentes para la evaluación de las materias troncales y específicas son los diferentes elementos que se recogen en los anexos I y II del Real decreto 1105/2014, de 26 de diciembre, por el que se establece el currículum básico de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato (BOE 3, 03.01.2015).

b) Los referentes para la evaluación de las materias del bloque de asignaturas de libre configuración autonómica serán los elementos que figuran en el anexo III del Decreto 87/2015, de 5 de junio, del Consell, por el que establece el currículum y desarrolla la ordenación general de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato en la Comunidad Valenciana (DOGV 7544, 10.06.2015), modificado por el Decreto 51/2018, de 27 de abril.

c) En todo caso, hay que tener en cuenta que los estándares de aprendizaje evaluables que figuran en estos anexos tienen carácter meramente orientativo.

d) Los referentes para la adopción de decisiones de promoción del alumnado de un curso de la etapa al siguiente deben ser los criterios de evaluación de la materia y curso correspondiente, según figuran en los anexos I, II y III del Decreto 87/2015, de 5 de junio, así como la concrición que realice cada centro educativo en sus programaciones didácticas.

3. En el caso del alumnado con necesidades educativas especiales, los referentes de la evaluación durante la educación básica han de ser los incluidos en las adaptaciones correspondientes del currículum, sin que este hecho pueda impedirles la promoción al curso o etapa siguiente, o la obtención del título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria. Para este alumnado estará vigente lo establecido tanto en el Decreto 104/2018, de 27 de julio, del Consell, por el que se desarrollan los principios de equidad y de inclusión en el sistema educativo valenciano (DOGV 8356, 07.08.2018) como la Orden 20/2019, de 30 de abril, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se regula la organización de la respuesta educativa para la inclusión del alumnado en los centros docentes sostenidos con fondos públicos del sistema educativo valenciano (DOGV 8540, 03.05.2019).

4. Los referentes para la evaluación de la formación básica de las personas adultas atenderán a lo establecido en el Decreto 220/1999, de 23 de noviembre, del Gobierno Valenciano, y en cuanto a los módulos optativos de los dos niveles del ciclo II de la formación básica de las

que despleguen els annexos I, II i III del Decret 87/2015, de 5 de juny, del Consell, modificat pel Decret 51/2018, de 27 d'abril. En tot cas, cal tindre en compte que els estàndards d'aprenentatge evaluables que figuren en l'annex III tenen caràcter merament orientatiu.

1.4. Dret de l'alumnat a una evaluació objectiva

Pel que fa al dret de l'alumnat a una evaluació objectiva, al dret que la seua dedicació, esforç i rendiment siguin valorats i reconeguts amb objectivitat, a conéixer el procediment per a la reclamació de qualificacions obtingudes i de les decisions sobre promoció, així com a conéixer les actuacions prèvies referents a la sol·licitud d'aclariments i revisions que fomenten un marc de col·laboració i entesa mútua entre el professorat i l'alumnat i els seus representants legals, cal ajustar-se al que s'estableix en l'Ordre 32/2011, de 20 de desembre, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es regula el dret de l'alumnat a l'objectivitat en l'avaluació, i s'estableix el procediment de reclamació de qualificacions obtingudes i de les decisions de promoció, de certificació o d'obtenció del títol acadèmic que corresponga (DOGV 6680, 28.12.2011).

1.5. Participació i dret a la informació de mares, pares o tutors o tutores legals

Quan l'alumnat siga menor d'edat, les mares, pares o tutors o tutores legals han de participar i donar suport a l'evolució del seu procés educatiu i col·laborar en les mesures de suport o reforç que adopten els centres per a facilitar el seu progrés. Han de tindre, a més, dret a conéixer les decisions relatives a la seua evaluació i promoció, així com a l'accés als documents oficials d'avaluació i a les proves i documents de les evaluacions que es realitzen als seus fills o tutelats, sense perjudici del respecte a les garanties estableties en la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (BOE 294, 06.12.2018), i resta de normativa aplicable en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

Els centres docents, especialment els equips directius i les tutorías, han d'establir els mitjans necessaris per a facilitar aquesta participació i el dret a rebre la informació en format accessible, tot ajustant-se a les característiques i necessitats de cada família.

1.6. Atenció a les diferències individuals en l'avaluació

1. En el marc normatiu que descriu el Decret 104/2018, de 27 de juliol, i en l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, s'estableixen les mesures més adequades perquè les condicions de realització dels processos associats a l'avaluació s'adapten a les circumstàncies de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu. Aquestes adaptacions en cap cas es tindran en compte per a minorar les qualificacions obtingudes.

2. Igualment, s'ha de promoure l'ús generalitzat d'instruments d'avaluació variats, diversos i adaptats a les diferents situacions d'aprenentatge, que permeten la valoració objectiva de tot l'alumnat.

3. S'han d'establir mesures de flexibilització i alternatives metodològiques en l'ensenyament i avaliació de la llengua estrangera per a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu, especialment per a aquell que presenta dificultats en la comprensió i expressió.

4. Quan les circumstàncies personals de l'alumne o alumna amb necessitats educatives especials ho aconsellen per a la consecució dels objectius de l'ensenyament bàsic, aquest alumnat podrà romandre, de forma excepcional, un any més en l'ensenyament bàsic, d'acord amb el procediment que preveu l'article 34 de l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril.

Així mateix, podrà flexibilitzar-se la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altres capacitats intel·lectuals, d'acord amb el que preveu l'article 37 de l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril.

2. Directrius específiques per a l'etapa d'Educació Primària

2.1. Avaluació

D'acord amb el que estableix l'article 8 del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, l'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat s'ha de realitzar d'acord amb el que s'estableix a continuació:

personas adultas, lo que se desarrolla en los anexos I, II y III del Decreto 87/2015, de 5 de junio, del Consell, modificado por el Decreto 51/2018, de 27 de abril. En todo caso, hay que tener en cuenta que los estándares de aprendizaje evaluables que figuran en el anexo III tienen carácter meramente orientativo.

1.4. Derecho del alumnado a una evaluación objetiva

En cuanto al derecho del alumnado a una evaluación objetiva, al derecho a que su dedicación, esfuerzo y rendimiento sean valorados y reconocidos con objetividad, a conocer el procedimiento para la reclamación de calificaciones obtenidas y de las decisiones sobre promoción, así como a conocer las actuaciones previas referentes a la solicitud de aclaraciones y revisiones que fomentan un marco de colaboración y entendimiento mutuo entre el profesorado y el alumnado y sus representantes legales, hay que ajustarse a lo establecido en la Orden 32/2011, de 20 de diciembre, de la Conselleria de Educación, Formación y Ocupación, por la que se regula el derecho del alumnado a la objetividad en la evaluación, y se establece el procedimiento de reclamación de calificaciones obtenidas y de las decisiones de promoción, de certificación o de obtención del título académico que corresponda (DOGV 6680, 28.12.2011).

1.5. Participación y derecho a la información de madres, padres o tutores o tutoras legales

Cuando el alumnado sea menor de edad, las madres, padres o tutores legales participarán y apoyarán a la evolución de su proceso educativo y colaborarán en las medidas de apoyo o refuerzo que adopten los centros para facilitar su progreso. Tendrán, además, derecho a conocer las decisiones relativas a su evaluación y promoción, así como al acceso a los documentos oficiales de evaluación y a las pruebas y documentos de las evaluaciones que se realicen a sus hijos o tutelados, sin perjuicio del respeto a las garantías establecidas en la Ley orgánica 3/2018, de 5 de diciembre, de protección de datos personales y garantía de los derechos digitales (BOE 294, 06.12.2018), y otra normativa aplicable en materia de protección de datos de carácter personal.

Los centros docentes, especialmente los equipos directivos y las tutorías, establecerán los medios necesarios para facilitar esta participación y el derecho a recibir la información en formato accesible, ajustándose a las características y necesidades de cada familia.

1.6. Atención a las diferencias individuales en la evaluación

1. En el marco normativo que describe el Decreto 104/2018, de 27 de julio, y en la Orden 20/2019, de 30 de abril, se establecen las medidas más adecuadas para que las condiciones de realización de los procesos asociados a la evaluación se adapten a las circunstancias del alumnado con necesidad específica de apoyo educativo. Estas adaptaciones en ningún caso se tendrán en cuenta para minorar las calificaciones obtenidas.

2. Igualmente, se promoverá el uso generalizado de instrumentos de evaluación variados, diversos y adaptados a las diferentes situaciones de aprendizaje, que permitan la valoración objetiva de todo el alumnado.

3. Se establecerán medidas de flexibilización y alternativas metodológicas en la enseñanza y evaluación de la lengua extranjera para el alumnado con necesidad específica de apoyo educativo, especialmente para aquel que presente dificultades en la comprensión y expresión.

4. Cuando las circunstancias personales del alumno o alumna con necesidades educativas especiales lo aconsejen para la consecución de los objetivos de la enseñanza básica, este alumnado podrá permanecer, de forma excepcional, un año más en la enseñanza básica, de acuerdo con el procedimiento que prevé el artículo 34 de la Orden 20/2019, de 30 de abril.

Así mismo, podrá flexibilizarse la duración de la etapa para el alumnado con altas capacidades intelectuales, de acuerdo con lo previsto en el artículo 37 de la Orden 20/2019, de 30 de abril.

2. Directrices específicas para la etapa de Educación Primaria

2.1. Evaluación

En base a lo establecido en el artículo 8 del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, la evaluación del proceso de aprendizaje del alumnado se realizará según se establece a continuación:

a) L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua i global i ha de tindre en compte el seu progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge i, en cas que en tinga, el pla d'actuació personalitzat.

b) En el context d'aquest procés d'avaluació contínua, quan el progrés d'un alumne o alumna no siga l'adequat, s'han d'establir mesures de reforç educatiu. Aquestes mesures han d'adoptar-se tan prompte com es detecten les dificultats, amb especial seguiment a la situació de l'alumnat amb necessitats educatives especials, i han d'estar dirigides a garantir l'adquisició dels aprenentatges imprescindibles per a continuar el procés educatiu, amb els suports que cadascun necessite.

c) L'avaluació de l'alumnat escolaritzat en les unitats específiques ha de prendre com a referent les adaptacions curriculars realitzades.

d) Els centres educatius podran elaborar programes de reforç o d'enriquiment curricular que permeten millorar el nivell competencial de l'alumnat que ho requerisca.

e) El professorat ha d'avaluar tant els aprenentatges de l'alumnat com els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

f) Amb independència del seguiment realitzat al llarg del curs, l'equip docent ha de dur a terme l'avaluació final de l'alumnat de manera col·legiada en una única sessió que ha de realitzar-se en finalitzar el curs escolar.

2.2. Documents oficials d'avaluació

2.2.1. Documents oficials d'avaluació

Sobre la base de la disposició transitòria quarta del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, cal tindre en compte que:

a) Les actes d'avaluació dels diferents cursos d'Educació Primària s'han de tancar al final del període lectiu ordinari de forma col·legiada.

b) Igualment, en l'historial acadèmic d'Educació Primària s'han de consignar els resultats de l'avaluació que ha de realitzar-se en finalitzar el curs.

2.2.2. Informe individualitzat sobre el grau d'adquisició de les competències

Sobre la base del que estableix l'article 9, apartat 4, del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, els tutors de 2n i 4t han d'emetre en finalitzar el curs un informe sobre el grau d'adquisició de les competències de cada alumne o alumna, en el qual han d'indicar, si escau, les mesures de reforç que s'han de contemplar en el cicle següent. Aquest informe s'ha de realitzar d'acord amb els termes establerts en els documents adjunts número 1 i 2.

2.2.3. Informe final d'etapa

Sobre la base del que estableix l'article 9, apartat 5, del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, i amb la finalitat de garantir la continuïtat del procés de formació de l'alumnat, cada alumne o alumna ha de disposar en finalitzar l'etapa d'un informe elaborat pel tutor o tutora sobre l'evolució i el grau d'adquisició de les competències desenvolupades, d'acord amb els termes establerts en el document adjunt número 3.

En el cas d'alumnat amb necessitats educatives especials, l'informe ha de reflectir els suports i les mesures de resposta educativa per a la inclusió i la seua necessitat de continuïtat en l'etapa escolar següent, d'acord amb el que disposa l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, i les normes que la despleguen.

2.3. Promoció

Sobre la base del que estableix l'article 9 del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, cal tindre en compte el següent:

1. L'equip docent ha d'adoptar les decisions corresponents sobre la promoció de l'alumnat de manera col·legiada, prenent especialment en consideració la informació i el criteri del tutor o la tutora. En qualsevol cas, les decisions sobre la promoció s'han d'adoptar només en finalitzar els cursos 2n, 4t i 6é.

2. L'alumnat ha de rebre els suports necessaris per a recuperar els aprenentatges que no haguera aconseguit el curs anterior.

3. Si en algun cas, i després d'haver aplicat les mesures ordinàries suficients, adequades i personalitzades per a atendre el desfasament curricular o les dificultats d'aprenentatge de l'alumne o l'alumna, l'equip docent considera que la permanència un any més en el mateix curs és la mesura més adequada per a afavorir-ne el desenvolupament, l'esmentat equip ha d'organitzar un pla específic de reforç perquè, durant aquest curs, puga aconseguir el grau d'adquisició de les competències corres-

a) La evaluación del alumnado será continua y global y tendrá en cuenta su progreso en el conjunto de los procesos de aprendizaje y, en su caso, el plan de actuación personalizado.

b) En el contexto de este proceso de evaluación continua, cuando el progreso de un alumno o alumna no sea el adecuado, se establecerán medidas de refuerzo educativo. Estas medidas se adoptarán tan pronto como se detecten las dificultades, con especial seguimiento a la situación del alumnado con necesidades educativas especiales y tienen que estar dirigidas a garantizar la adquisición de los aprendizajes imprescindibles para continuar el proceso educativo, con los apoyos que cada uno necesita.

c) La evaluación del alumnado escolarizado en las unidades específicas tomará como referente las adaptaciones curriculares realizadas.

d) Los centros educativos podrán elaborar programas de refuerzo o de enriquecimiento curricular que permitan mejorar el nivel competencial del alumnado que lo requiera.

e) El profesorado evaluará tanto los aprendizajes del alumnado como los procesos de enseñanza y la propia práctica docente.

f) Con independencia del seguimiento realizado a lo largo del curso, el equipo docente llevará a cabo la evaluación final del alumnado de manera colegiada en una única sesión que se realizará al finalizar el curso escolar.

2.2. Documentos oficiales de evaluación

2.2.1. Documentos oficiales de evaluación

En base a la disposición transitoria cuarta del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, se tendrá en cuenta que:

a) Las actas de evaluación de los diferentes cursos de Educación Primaria se cerrarán al final del periodo lectivo ordinario de forma colegiada.

b) Igualmente, en el historial académico de Educación Primaria se consignarán los resultados de la evaluación que se realizarán al finalizar el curso.

2.2.2. Informe individualizado sobre el grado de adquisición de las competencias

En base a lo establecido en el artículo 9 apartado 4 del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, los tutores de segundo y cuarto emitirán al finalizar el curso un informe sobre el grado de adquisición de las competencias de cada alumno o alumna, en el que se indicarán, si procede, las medidas de refuerzo que hay que contemplar en el ciclo siguiente. Este informe se realizará de acuerdo con los términos establecidos en los documentos adjuntos número 1 y 2.

2.2.3. Informe final de etapa

En base a lo establecido en el artículo 9 apartado 5 del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, y con el fin de garantizar la continuidad del proceso de formación del alumnado, cada alumno o alumna dispondrá al finalizar la etapa de un informe elaborado por el tutor o tutora sobre la evolución y el grado de adquisición de las competencias desarrolladas, de acuerdo con los términos establecidos en el documento adjunto número 3.

En el caso de alumnado con necesidades educativas especiales, el informe reflejará los apoyos y las medidas de respuesta educativa para la inclusión y su necesidad de continuidad en la etapa escolar siguiente, de acuerdo con lo dispuesto en la Orden 20/2019, de 30 de abril, y las normas que la desarrollan.

2.3. Promoción

En base a lo establecido en el artículo 9 del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, se tendrá en cuenta lo siguiente:

1. El equipo docente adoptará las decisiones correspondientes sobre la promoción del alumnado de manera colegiada, tomando especialmente en consideración la información y el criterio del tutor o la tutora. En cualquier caso, las decisiones sobre la promoción se adoptarán solo al finalizar los cursos segundo, cuarto y sexto.

2. El alumnado recibirá los apoyos necesarios para recuperar los aprendizajes que no hubiera conseguido el curso anterior.

3. Si en algún caso y después de haber aplicado las medidas ordinarias suficientes, adecuadas y personalizadas para atender el desfase curricular o las dificultades de aprendizaje del alumno o la alumna, el equipo docente considera que la permanencia un año más en el mismo curso es la medida más adecuada para favorecer el desarrollo, el mencionado equipo organizará un plan específico de refuerzo para que, durante ese curso, pueda conseguir el grado de adquisición de las com-

ponent. Aquesta decisió només es podrà adoptar una vegada durant l'etapa i tindrà, en tot cas, caràcter excepcional.

3. Directrius específiques per a l'etapa d'Educació Secundària Obligatoria

3.1. Evaluació

D'acord amb el que estableix l'article 10 del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, l'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat s'ha de realitzar d'acord amb el següent:

a. L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat d'Educació Secundària Obligatoria ha de ser contínua, formativa i integradora, i ha de tindre en compte les adequacions i personalitzacions realitzades amb l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i, en cas que en tinga, el pla d'actuació personalitzat.

b. En el procés d'avaluació contínua, quan el progrés d'un alumne o una alumna no siga l'adequat, s'han d'establir mesures de reforç educatiu i s'han d'adecuar les condicions per afavorir-ne el progrés. Aquestes mesures s'han d'adoptar en qualsevol moment del curs, tan prompte com es detecten les dificultats, amb seguiment especial a la situació de l'alumnat amb necessitats educatives especials, i han d'estar dirigides a garantir l'adquisició de les competències imprescindibles per a continuar el procés educatiu, amb els suports que cadascun necessite.

c. El caràcter integrador de l'avaluació no ha d'impedir que el professorat realitze de manera diferenciada l'avaluació de cada matèria o àmbit d'acord amb els seus criteris d'avaluació. Pel que fa a la qualificació (el resultat acadèmic que apareix en l'expedient) de cadascuna de les matèries que integren els àmbits, s'ha de consignar per separat.

d. En l'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat han de considerar-se com a referents últims, des de totes i cadascuna de les matèries o àmbits, la consecució dels objectius establerts per a l'etapa i el desenvolupament de les competències corresponents.

e. Per a l'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat que curse un programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment (PMAR) o un programa de reforç de 4t curs (PR4), cal prendre com a referència els criteris d'avaluació establerts per al programa cursat.

f. Per a l'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat que curse matèries que han sigut objecte d'adaptació curricular individual significativa, s'han de prendre com a referència els criteris d'avaluació establerts dins de l'adaptació curricular corresponent. Els resultats de l'avaluació d'aquestes matèries s'han d'expressar en els mateixos termes i amb les mateixes escales que la normativa vigent estableix per a la resta de l'alumnat i s'han de consignar en les actes i en l'expedient acadèmic amb l'expressió «ACIS».

g. El professorat ha d'avaluar tant els aprenentatges de l'alumnat com els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

h. Cal promoure l'ús generalitzat d'instruments d'avaluació variats, diversos i adaptats a les diferents situacions d'aprenentatge que permeten la valoració objectiva de tot l'alumnat, garantint, així mateix, que les condicions de realització dels processos associats a l'avaluació s'adapten a les necessitats de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu.

i. L'equip docent ha d'estar constituït en cada cas pel professorat de l'estudiantat, coordinat pel tutor o tutora, i ha de dur a terme l'avaluació final de l'alumnat de manera col·legiada en una única sessió que ha de celebrar-se en finalitzar el curs escolar.

3.2. Documents oficials d'avaluació

3.2.1. Documents oficials d'avaluació

D'acord amb la disposició transitòria quartà del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, cal tindre en compte que:

a) Les actes d'avaluació dels diferents cursos d'Educació Secundària Obligatoria s'han de tancar al final del període lectiu ordinari de forma col·legiada. En el cas de l'alumnat que curse simultàniament Educació Secundària Obligatoria i ensenyaments artístics professionals de Música o Dansa, i propose convalidar alguna matèria de l'ensenyament general amb altra d'ensenyaments de règim especial (sempre que estiga recollida a la normativa vigent), les actes d'avaluació esmentades han de recollir aquesta circumstància indicant les matèries pendents de convalidació.

petencias correspondientes. Esta decisión solo se podrá adoptar una vez durante la etapa y tendrá, en todo caso, carácter excepcional.

3. Directrices específicas para la etapa de Educación Secundaria Obligatoria

3.1. Evaluación

En base a lo establecido en el artículo 10 del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, la evaluación del proceso de aprendizaje del alumnado se realizará según lo siguiente:

a. La evaluación del proceso de aprendizaje del alumnado de Educación Secundaria Obligatoria tiene que ser continua, formativa e integradora, y tendrá en cuenta las adecuaciones y personalizaciones realizadas con el alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo y, en su caso, el plan de actuación personalizado.

b. En el proceso de evaluación continua, cuando el progreso de un alumno o una alumna no sea el adecuado, se establecerán medidas de refuerzo educativo, adecuando las condiciones para favorecer el progreso. Estas medidas se adoptarán en cualquier momento del curso, tan pronto como se detecten las dificultades, con seguimiento especial a la situación del alumnado con necesidades educativas especiales y tienen que estar dirigidas a garantizar la adquisición de las competencias imprescindibles para continuar el proceso educativo, con los apoyos que cada uno necesite.

c. El carácter integrador de la evaluación no tiene que impedir que el profesorado realice de manera diferenciada la evaluación de cada materia o ámbito de acuerdo con sus criterios de evaluación. En cuanto a la calificación (el resultado académico que aparece al expediente) de cada una de las materias que integran los ámbitos, se debe consignar por separado.

d. En la evaluación del proceso de aprendizaje del alumnado se considerarán como referentes últimos, desde todas y cada una de las materias o ámbitos, la consecución de los objetivos establecidos para la etapa y el desarrollo de las competencias correspondientes.

e. Para la evaluación del proceso de aprendizaje del alumnado que curse un programa de mejora del aprendizaje y del rendimiento (PMAR) o un programa de refuerzo de 4º curso (PR4), se tomarán como referencia los criterios de evaluación establecidos para el programa cursado.

f. Para la evaluación del proceso de aprendizaje del alumnado que curse materias que han sido objeto de adaptación curricular individual significativa, se tomarán como referencia los criterios de evaluación establecidos dentro de la adaptación curricular correspondiente. Los resultados de la evaluación de estas materias se expresarán en los mismos términos y con las mismas escalas que la normativa vigente establece para el resto del alumnado y se consignarán en las actas y en el expediente académico con la expresión «ACIS».

g. El profesorado evaluará tanto los aprendizajes del alumnado como los procesos de enseñanza y la propia práctica docente.

h. Se promoverá el uso generalizado de instrumentos de evaluación variados, diversos y adaptados a las diferentes situaciones de aprendizaje que permitan la valoración objetiva de todo el alumnado garantizando, así mismo, que las condiciones de realización de los procesos asociados a la evaluación se adapten a las necesidades del alumnado con necesidad específica de apoyo educativo.

i. El equipo docente estará constituido en cada caso por el profesorado del alumnado, coordinado por el tutor o tutora y se llevará a cabo la evaluación final del alumnado de manera colegiada en una única sesión que se celebrará al finalizar el curso escolar.

3.2. Documentos oficiales de evaluación

3.2.1. Documentos oficiales de evaluación

En la base a la disposición transitoria cuarta del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, se tendrá en cuenta que:

a) Las actas de evaluación de los diferentes cursos de Educación Secundaria Obligatoria se cerrarán al final del periodo lectivo ordinario de forma colegiada. En el caso del alumnado que curse simultáneamente Educación secundaria Obligatoria y enseñanzas artísticas profesionales de Música o Danza, y proponga convalidar alguna materia de la enseñanza general con otra de enseñanzas de régimen especial (siempre que esté recogida en la normativa vigente), las actas de evaluación mencionadas deberán recoger esta circunstancia indicando las materias pendientes de convalidación.

b) En l'historial acadèmic d'Educació Secundària s'han de consignar els resultats de l'avaluació que ha de celebrar-se en finalitzar el curs, sense distinció de convocatòries.

3.2.2 Consell orientador

D'acord amb l'article 12 del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, el consell orientador s'ha d'ajustar al que s'estableix a continuació:

a) En finalitzar el 2n curs, el tutor o tutora ha de lliurar als pares, mares o tutors o tutores legals de cada alumne o alumna un consell orientador, d'acord amb els termes establits al document adjunt número 4. Aquest consell ha d'incloure un informe sobre el grau d'assoliment dels objectius i d'adquisició de les competències corresponents, així com una proposta a pares, mares o tutors o tutores legals o, si és el cas, a l'alumne o alumna, de l'opció que es considera més adequada per a continuar la seua formació, que pot incloure la incorporació a un programa de diversificació curricular o a un cicle formatiu de grau bàsic.

b) Igualment, l'alumnat de 4t curs d'Educació Secundària Obligatoria, o si és el cas, en concluir la seua escolarització, ha de rebre un consell orientador individualitzat que incloga una proposta sobre l'opció o opcions acadèmiques, formatives o professionals que es consideren més convenientes, d'acord amb els termes establits en el document adjunt número 5. Aquest consell orientador té per objecte que tot l'alumnat trobe una opció adequada per al seu futur formatiu.

c) Quan l'equip docent considere que un alumne o alumna en acabar 3r curs puga continuar la seua formació en un cicle formatiu de grau bàsic, s'ha d'elaborar aquesta proposta mitjançant un consell orientador que s'ha d'emetre amb aquesta única finalitat d'acord amb els termes establits en el document adjunt número 6. Aquest document s'ha de lliurar als pares, mares o tutors o tutores legals en finalitzar el curs acadèmic i dins dels terminis que li permeten la participació en el procés de sol·licitud dels cicles de formació professional.

3.3. Promoció

D'acord amb el que estableix l'article 11 del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, la promoció de l'alumnat s'ha de realitzar segons el que s'estableix a continuació:

a. L'alumne o l'alumna ha de promocionar de curs quan l'equip docent considere que la naturalesa de les matèries no superades li permet seguir amb èxit el curs següent i s'estime que té expectatives favorables de recuperació i que aquesta promoció beneficiarà la seua evolució acadèmica. En tot cas, promocionarà qui haja superat les matèries o àmbits cursats o tinga evaluació negativa en una o dues matèries.

b. Quan un alumne o una alumna tinga més de dues matèries no superades, les decisions sobre la seua promoció d'un curs a un altre seran adoptades, de manera col·legiada, per l'equip docent, atenent la consecució dels objectius, el grau d'adquisició de les competències establides i la valoració de les mesures que afavorisquen el progrés de l'alumne o l'alumna. Aquestes decisions s'adoptaran per majoria simple i, en cas d'empat, caldrà considerar el vot de qualitat del tutor o tutora del curs.

c. L'alumne o l'alumna que promocione sense haver superat totes les matèries o àmbits ha de seguir els plans de reforç que estableix l'equip docent, que ha de revisar periòdicament l'aplicació personalitzada d'aquests en diferents moments del curs acadèmic i, en tot cas, en finalitzar aquest.

Aquest alumnat ha de superar les evaluacions corresponents a aquests plans, que no necessàriament ha de consistir en una prova final. Aquesta circumstància ha de ser tinguda en compte als efectes de promoció i titulació previstos en els apartats anteriors.

d. La permanència en el mateix curs s'ha de considerar una mesura de caràcter excepcional que només cal adoptar després d'haver esgotat les mesures ordinàries de reforç i suport per a solucionar les dificultats d'aprenentatge de l'alumne o l'alumna. En tot cas, l'alumne o l'alumna podrà romandre en el mateix curs una única vegada i dues vegades com a màxim al llarg de l'ensenyament obligatori. És a dir, el nombre màxim de repeticions entre l'etapa d'Educació Primària i l'etapa d'Educació Secundària Obligatoria és de dos.

b) En el historial académico de Educación Secundaria se consignarán los resultados de la evaluación que se celebrará al finalizar el curso, sin distinción de convocatorias.

3.2.2. Consejo orientador

En base a lo establecido en el artículo 12 del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, el consejo orientador se ajustará a lo establecido a continuación:

a) Al finalizar el segundo curso el tutor o tutora entregará a los padres, madres o tutores legales de cada alumno o alumna un consejo orientador, de acuerdo con los términos establecidos en el documento adjunto número 4. Este consejo incluirá un informe sobre el grado de logro de los objetivos y de adquisición de las competencias correspondientes, así como una propuesta a padres, madres o tutores legales o, en su caso, al alumno o alumna de la opción que se considera más adecuada para continuar su formación, que puede incluir la incorporación en un programa de diversificación curricular o a un ciclo formativo de grado básico.

b) Igualmente, el alumnado de 4º curso de Educación Secundaria Obligatoria, o en su caso, al concluir su escolarización, recibirá un consejo orientador individualizado que incluya una propuesta sobre la opción u opciones académicas, formativas o profesionales que se consideren más convenientes, de acuerdo con los términos establecidos en el documento adjunto número 5. Este consejo orientador tiene por objeto que todo el alumnado encuentre una opción adecuada para su futuro formativo.

c) Cuando el equipo docente considere que un alumno o alumna al acabar 3º curso pueda continuar su formación en un ciclo formativo de grado básico, se elaborará esta propuesta mediante un consejo orientador que se emitirá con esa única finalidad de acuerdo con los términos establecidos en el documento adjunto número 6. Este documento se tiene que entregar a los padres, madres o tutores o tutoras legales al finalizar el curso académico y dentro de los plazos que le permitan la participación en el proceso de solicitud de los ciclos de formación profesional.

3.3. Promoción

En base a lo establecido en el artículo 11 del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, la promoción del alumnado se realizará según lo que se establece a continuación:

a. El alumno o la alumna tiene que promocionar de curso cuando el equipo docente considere que la naturaleza de las materias no superadas le permite seguir con éxito el curso siguiente y se estime que tiene expectativas favorables de recuperación y que esta promoción beneficiará su evolución académica. En todo caso promocionará quien haya superado las materias o ámbitos cursados o tenga evaluación negativa en una o dos materias.

b. Cuando un alumno o una alumna tenga más de dos materias no superadas, las decisiones sobre su promoción de un curso a otro serán adoptadas, de manera colegiada, por el equipo docente, teniendo en cuenta la consecución de los objetivos, el grado de adquisición de las competencias establecidas y la valoración de las medidas que favorezcan el progreso del alumno o la alumna. Estas decisiones se adoptarán por mayoría simple y en caso de empate se considerará el voto de calidad del tutor o tutora del curso.

c. El alumno o la alumna que promocione sin haber superado todas las materias o ámbitos seguirá los planes de refuerzo que establezca el equipo docente, que revisará periódicamente la aplicación personalizada de estos en diferentes momentos del curso académico y, en todo caso, al finalizar el mismo.

Este alumnado tiene que superar las evaluaciones correspondientes a estos planes, que no necesariamente consistirán en una prueba final. Esta circunstancia tiene que ser tenida en cuenta a efectos de promoción y titulación previstos en los apartados anteriores.

d. La permanencia en el mismo curso se considerará una medida de carácter excepcional que solo hay que adoptar después de haber agotado las medidas ordinarias de refuerzo y apoyo para solucionar las dificultades de aprendizaje del alumno o la alumna. En todo caso, el alumno o la alumna podrá permanecer en el mismo curso una única vez y dos veces como máximo a lo largo de la enseñanza obligatoria. Es decir, el número máximo de repeticiones entre la etapa de Educación Primaria y la etapa de Educación Secundaria Obligatoria es de dos.

e. De manera excepcional es podrá romandre un segon any en el 4t curs, encara que s'haja esgotat el màxim de permanència, sempre que l'equip docent considere que aquesta mesura afavoreix l'adquisició de les competències establides per a l'etapa. En aquest cas es podrà prolongar un any el límit d'edat al qual es refereix l'article 4.2 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig.

f. En tot cas, la permanència en el mateix curs s'ha de planificar de manera que les condicions curriculars i l'ensenyament s'adapten a les necessitats de l'alumnat i estiguin orientades a la superació de les dificultats detectades, així com a l'avanc i aprofundiment en els aprenentatges ja adquirits. Aquestes condicions s'han de recollir en un pla específic personalitzat amb les mesures que es consideren adequades per a aquest alumnat. Entre altres mesures, l'alumnat que romanga en el mateix curs ha de matricular-se de la matèria optativa Taller de Reforç.

3.4. Requisits d'accés al programa de diversificació curricular de 3r curs de l'ESO, al programa de reforç de 4t curs de l'ESO i al programa d'aula compartida de l'ESO per al curs 2022-2023

3.4.1. Requisits d'accés al programa de diversificació curricular de 3r curs de l'ESO per al curs 2022-2023

a. Els programes de diversificació curricular estan orientats a la consecució del títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria per part dels qui presenten dificultats rellevants d'aprenentatge després d'haver rebut, si és el cas, mesures de suport en el 1r o 2n curs d'aquesta etapa, o als qui aquesta mesura d'atenció a la diversitat els siga favorable per a l'obtenció del títol.

b. Els equips docents podran proposar que, en el curs 2022-2023, s'incorporen a un programa de diversificació curricular de 3r curs d'Educació Secundària Obligatoria aquells alumnes que es considere que necessiten una metodologia específica associada a una organització del currículum diferent de l'establida amb caràcter general per a conseguir els objectius de l'etapa i les competències corresponents i que, a més, es troben en alguna de les situacions següents:

b.1. Que finalitzen en 2021-2022 el 2n curs d'Educació Secundària Obligatoria i complisquen alguna de les opcions següents:

b.1.1. Que no estiguin en condicions de promocionar a 3r curs i l'equip docent considere que la permanència un any més en el mateix curs no suposarà un benefici en la seua evolució acadèmica.

b.1.2. Que no estiguin en condicions de promocionar a 3r i s'hagen incorporat tardanament a l'etapa.

b.2. Que finalitzen en 2021-2022 el 3r curs d'Educació Secundària Obligatoria i cumplisquen alguna de les opciones següents:

b.2.1. Que no estiguin en condicions de promocionar al curs següent.

b.2.2. Que hagen cursat un programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment i no estiguin en condicions de promocionar al 4t curs, sempre que la incorporació al programa els permeta obtindre el títol dins dels límits d'edat establits en l'article 4.2 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, tenint en compte així mateix la prolongació excepcional de la permanència en l'etapa que preveu la mateixa llei en l'article 28.5.

En tots aquests casos, la incorporació a aquests programes requereix, a més de l'avaluació acadèmica, un informe d'idoneitat de la mesura, d'acord amb els termes establits en el document adjunt número 7, que cal realitzar una vegada oït el mateix alumne o alumna, i que ha de comptar amb la conformitat de les mares, pares, o tutors o tutores legals.

Aquest informe ha de ser signat per la família i pel tutor o tutora, i ha de quedar registrat en l'expedient de l'alumne o alumna.

3.4.2. Requisits d'accés al programa de reforç de 4t curs de l'ESO per al curs 2022-2023

a. El programa de reforç de 4t curs PR4 està orientat a l'alumnat que presenta dificultats generalitzades d'aprendizaje no atribuibles a la falta d'estudi o d'esforç i mostre interès, motivació i expectatives d'obtindre el títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria.

b. Per a l'alumnat que en 2021-2022 haguera cursat el 3r curs d'Educació Secundària Obligatoria en un programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment, i estiga en condicions de promocionar a 4t curs, podrà incorporar-se de manera automàtica al programa de

e. De forma excepcional se podrá permanecer un segundo año en el cuarto curso, aunque se haya agotado el máximo de permanencia, siempre que el equipo docente considere que esta medida favorece la adquisición de las competencias establecidas para la etapa. En este caso se podrá prolongar un año el límite de edad al que se refiere el artículo 4.2 de la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo.

f. En todo caso, la permanencia en el mismo curso se planificará de forma que las condiciones curriculares y la enseñanza se adapten a las necesidades del alumnado y estén orientadas a la superación de las dificultades detectadas, así como al avance y profundización en los aprendizajes ya adquiridos. Estas condiciones se recogerán en un plan específico personalizado con las medidas que se consideren adecuadas para este alumnado. Entre otras medidas, el alumnado que permanezca en el mismo curso se matriculará de la materia optativa Taller de Refuerzo.

3.4. Requisitos de acceso al programa de diversificación curricular de 3º curso de la ESO, al programa de refuerzo de 4º curso de la ESO y al programa de aula compartida de la ESO para el curso 2022-2023

3.4.1. Requisitos de acceso en el programa de diversificación curricular de 3º curso de la ESO para el curso 2022-2023

a. Los programas de diversificación curricular están orientados a la consecución del título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria, por parte de quienes presentan dificultades relevantes de aprendizaje después de haber recibido, en su caso, medidas de apoyo en el primer o segundo curso de esta etapa, o a quienes esta medida de atención a la diversidad le sea favorable para la obtención del título.

b. Los equipos docentes podrán proponer que, en el curso 2022-2023, se incorporen a un programa de diversificación curricular de 3º curso de Educación Secundaria Obligatoria aquellos alumnos que se considere que precisan una metodología específica asociada a una organización del currículum diferente a la establecida con carácter general para conseguir los objetivos de la etapa y las competencias correspondientes y que, además se encuentren en alguna de las siguientes situaciones:

b.1. Que finalicen en 2021-2022 el 2º curso de Educación Secundaria Obligatoria y cumplan alguna de las siguientes opciones:

b.1.1. Que no estén en condiciones de promocionar a 3º curso y el equipo docente considere que la permanencia un año más en el mismo curso no supondrá un beneficio en su evolución académica.

b.1.2. Que no estén en condiciones de promocionar a 3º y se hayan incorporado tardíamente a la etapa.

b.2. Que finalicen en 2021-2022 el 3º curso de Educación Secundaria Obligatoria y cumplan alguna de las siguientes opciones:

b.2.1. Que no estén en condiciones de promocionar al curso siguiente.

b.2.2. Que hayan cursado un programa de mejora del aprendizaje y del rendimiento y no estén en condiciones de promocionar a 4º curso, siempre que la incorporación en el programa les permita obtener el título dentro de los límites de edad establecidos en el artículo 4.2 de la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, teniendo en cuenta así mismo la prolongación excepcional de la permanencia en la etapa que prevé la misma ley en el artículo 28.5.

En todos estos casos, la incorporación a estos programas requiere, además de la evaluación académica, un informe de idoneidad de la medida, de acuerdo con los términos establecidos en el documento adjunto número 7, que se realizará una vez oído el propio alumno o alumna, y que contará con la conformidad de las madres, padres, o tutores legales.

Este informe tiene que ser firmado por la familia y por el tutor o tutora, y quedará registrado en el expediente del alumno o alumna.

3.4.2. Requisitos de acceso en el programa de refuerzo de 4º curso de la ESO para el curso 2022-2023

a. El programa de refuerzo de 4º curso PR4 está orientado al alumnado que presenta dificultades generalizadas de aprendizaje no atribuibles a la falta de estudio o de esfuerzo y muestre interés, motivación y expectativas de obtener el título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria.

b. Para el alumnado que en 2021-2022 hubiera cursado el tercer curso de Educación Secundaria Obligatoria en un programa de mejora del aprendizaje y del rendimiento, y esté en condiciones de promocionar a cuarto curso podrá incorporarse de manera automática al programa de

reforç PR4 en el curs 2022-2023. La incorporació a aquest programa no requerirà evaluació sociopsicopedagògica.

c. Excepcionalment, podrà incorporar-se l'alumnat que presenta dificultats generalitzades d'aprenentatge no atribuïbles a la falta d'estudi o d'esforç i mostre interès, motivació i expectatives d'obtindre el títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria i haja cursat dues vegades 3r d'ESO o una vegada 4t d'ESO.

3.4.3. Requisits d'accés al programa d'aula compartida de l'ESO (PAC) per al curs 2022-2023

a. El programa d'aula compartida s'adreça a l'alumnat en risc d'exclusió social que presenta conductes disruptives, dificultats d'adaptació al medi escolar i tendència a l'absentisme escolar crònic o a l'abandonament escolar.

b. Podrà incorporar-se al PAC l'alumnat de primer cicle d'ESO que:

b.1. Presente risc d'exclusió social i dificultats d'adaptació al medi escolar i a l'entorn educatiu.

b.2. Haja cursat almenys un curs del primer cicle d'ESO.

b.3. Tenga tendència a l'abandonament i a l'absentisme escolar crònic o molt accentuat.

b.4. Tenga escasses expectatives d'obtindre el títol de graduat o graduada en ESO.

b.5. Mostre intenció d'integrar-se al món laboral.

b.6. Tenga entre 14 i 16 anys, o els complisca dins de l'any natural en què s'incorpore al programa.

c. Amb anterioritat a la incorporació de l'alumnat al programa, el centre ha d'haver aplicat altres mesures d'atenció a la diversitat.

3.5. Incorporació a un cicle formatiu de grau bàsic

Els equips docents podran proposar que, en el curs 2022-2023, s'incorporen al 1r curs d'un cicle formatiu de grau bàsic aquells alumnes el perfil acadèmic i vocacional dels quals ho aconselle, sempre que complisquen els requisits següents:

a. Que tinguen complits quinze anys, o els complisquen durant l'any natural en curs.

b. Que hagen cursat el 3r curs d'Educació Secundària Obligatoria o, excepcionalment, haver cursat el 2n curs.

3.6. Títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria

a. Obtindrà el títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria l'alumne o l'alumna que, en acabar l'Educació Secundària Obligatoria, segons el parer de l'equip docent, haja assolit les competències establides i aconseguit els objectius de l'etapa, sense perjudici del que s'estableix en l'article 3.3 del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, i en l'apartat 1.3.3 d'aquestes instruccions sobre els referents de l'avaluació en el cas de l'alumnat amb necessitats educatives especials.

b. Les decisions sobre l'obtenció del títol han de ser adoptades de manera col·legiada per l'equip docent de l'alumne o l'alumna. Aquestes decisions s'han d'adoptar per majoria simple i en cas d'empat cal considerar el vot de qualitat del tutor o tutora del curs.

c. El títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria és únic i s'ha d'expedir sense qualificació.

d. En qualsevol cas, tot l'alumnat ha de rebre, en concloure l'escolarització en l'Educació Secundària Obligatoria, una certificació oficial, d'acord amb els termes establits en el document adjunt número 8, en el qual ha de constar el nombre d'anys cursats i el nivell d'adquisició de les competències de l'etapa.

e. L'alumne o l'alumna que, una vegada finalitzat el procés d'avaluació de 4t curs d'Educació Secundària Obligatoria, no haja obtingut el títol, i haja superat els límits d'edat establerts en l'article 4.2 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, tenint en compte, així mateix, la prolongació excepcional de la permanència en l'etapa que preveu la mateixa llei en l'article 28.5, podrà fer-ho en els dos cursos següents a través de la realització de proves o activitats personalitzades extraordinàries de les matèries que no haja superat. La conselleria competent en matèria d'educació dictarà instruccions per a l'organització d'aquestes proves.

refuerzo PR4 en el curso 2022-2023. La incorporación a este programa no requerirá evaluación socio-psicopedagógica.

c. Excepcionalmente, podrá incorporarse el alumnado que presente dificultades generalizadas de aprendizaje no atribuibles a la falta de estudio o de esfuerzo y muestre interés, motivación y expectativas de obtener el título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria y haya cursado dos veces 3º de ESO o una vez 4º de ESO.

3.4.3. Requisitos de acceso en el programa de aula compartida de la ESO (PAC) para el curso 2022-2023

a. El programa de aula compartida se dirige al alumnado en riesgo de exclusión social que presenta conductas disruptivas, dificultades de adaptación al medio escolar y tendencia al absentismo escolar crónico o al abandono escolar.

b. Podrá incorporarse en el PEC el alumnado de primer ciclo de ESO que:

b.1. Presente riesgo de exclusión social y dificultades de adaptación al medio escolar y al entorno educativo.

b.2. Haya cursado al menos un curso del primer ciclo de ESO.

b.3. Tenga tendencia al abandono y al absentismo escolar crónico o muy accentuado.

b.4. Tenga escasas expectativas de obtener el título de Graduado o Graduada en ESO.

b.5. Muestre intención de integrarse en el mundo laboral.

b.6. Tenga entre 14 y 16 años, o los cumpla dentro del año natural en que se incorpore en el programa.

c. Con anterioridad a la incorporación del alumnado al programa, el centro debe haber aplicado otras medidas de atención a la diversidad.

3.5. Incorporación a un ciclo formativo de grado básico

Los equipos docentes podrán proponer que, en el curso 2022-2023, se incorporen al primer curso de un ciclo formativo de grado básico aquellos alumnos o aquellas alumnas cuyo perfil académico y vocacional lo aconseje, siempre que cumplan los siguientes requisitos:

a. que tengan cumplidos quince años, o los cumplan durante el año natural en curso.

b. que hayan cursado el tercer curso de Educación Secundaria Obligatoria o, excepcionalmente, haber cursado el segundo curso.

3.6. Título de Graduado o Graduada en Educación Secundaria Obligatoria

a. Obtendrá el título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria el alumno o la alumna que, al acabar la Educación Secundaria Obligatoria, según el parecer del equipo docente, haya logrado las competencias establecidas y conseguido los objetivos de la etapa, sin perjuicio de lo establecido en el artículo 3.3 del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, y en el apartado 1.3.3. de estas instrucciones sobre los referentes de la evaluación en el caso del alumnado con necesidades educativas especiales.

b. Las decisiones sobre la obtención del título se adoptarán de manera colegiada por el equipo docente del alumno o la alumna. Estas decisiones se adoptarán por mayoría simple y en caso de empate se considerará el voto de calidad del tutor o tutora del curso.

c. El título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria es único y se expedirá sin calificación.

d. En cualquier caso, todo el alumnado recibirá, al concluir la escolarización en la Educación Secundaria Obligatoria, una certificación oficial, de acuerdo con los términos establecidos en el documento adjunto número 8, en la que constará el número de años cursados y el nivel de adquisición de las competencias de la etapa.

e. El alumno o la alumna que, una vez finalizado el proceso de evaluación de cuarto curso de Educación Secundaria Obligatoria, no haya obtenido el título, y haya superado los límites de edad establecidos en el artículo 4.2 de la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, teniendo en cuenta así mismo la prolongación excepcional de la permanencia en la etapa que prevé la misma ley en el artículo 28.5, podrá hacerlo en los dos cursos siguientes a través de la realización de pruebas o actividades personalizadas extraordinarias de las materias que no haya superado. La conselleria competente en materia de educación dictará instrucciones para la organización de estas pruebas.

4. Directrius específiques per als cicles de Formació Professional Bàsica

4.1. Avaluació

a. L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat de cicles de Formació Professional Bàsica serà contínua, formativa i integradora.

b. L'equip docent constituït pel conjunt de professorat de l'alumne o l'alumna, coordinats pel tutor o la tutora, ha d'actuar de manera col·legiada al llarg del procés d'avaluació i en l'adopció de les decisions resultants d'aquest, atenent els criteris pedagògics d'aquests cicles, l'organització del currículum des d'una perspectiva aplicada, el paper assignat a la tutoria i l'orientació educativa i professional, realitzant un acompañament socioeducatiu personalitzat.

c. En el procés d'avaluació contínua, quan el progrés d'un alumne o una alumna no siga l'adequat, quan l'alumnat presenta necessitats educatives especials, i, en tot cas, quan es detecten dificultats en el procés d'aprendizaje de l'alumne o alumna, la tutoria ha de tindre una especial consideració, realitzant un acompañamiento socioeducativo específico per a l'establiment dels suports individualitzats que es necessiten.

d. L'avaluació del procés d'aprendizaje i la qualificació de l'alumnat en els mòduls de Comunicació i Societat i de Ciències Aplicades s'ha de realitzar atenent el caràcter global i l'assoliment de les competències incloses en cadascun d'aquests.

e. L'avaluació del procés d'aprendizaje i la qualificació de l'alumnat en la resta de mòduls professionals ha de tindre com a referent els resultats d'aprendizaje i les competències professionals, personals i socials que s'hi inclouen.

4.2. Obtenció del títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria

La superació de la totalitat dels mòduls inclosos en un cicle de Formació Professional Bàsica condruirà a l'obtenció del títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria.

5. Directrius específiques per al Batxillerat

5.1. Avaluació

a) L'avaluació de l'aprendizaje de l'alumnat en Batxillerat ha de ser contínua i diferenciada segons les diferents matèries, i ha de tindre en compte les adequacions i personalitzacions realitzades amb l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, i, en cas que en tinga, el pla d'actuació personalitzat.

b) El professorat de cada matèria ha de decidir, al final del curs, si l'alumne o l'alumna ha assolit els objectius i ha conseguit l'adequat grau d'adquisició de les competències corresponents.

c) L'alumnat podrà realitzar una prova extraordinària de les matèries no superades.

Tant en els centres públics com en els centres privats concertats, per als cursos de 1r i 2n de Batxillerat, les proves extraordinàries i la sessió d'avaluació final extraordinària han d'estar acabades l'1 de juliol de 2022.

d) El professorat ha d'avaluar tant els aprenentatges de l'alumnat com els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

e) Cal promoure l'ús generalitzat d'instruments d'avaluació variats, diversos i adaptats a les diferents situacions d'aprendizaje que permeten la valoració objectiva de tot l'alumnat, garantint, així mateix, que les condicions de realització dels processos associats a l'avaluació s'adaptin a les necessitats de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu.

f) En funció de les necessitats específiques de suport educatiu i en coherència amb les adaptacions realitzades en el procés d'ensenyament-aprendizaje, es poden realitzar adequacions en el temps i en el format de les proves i disposar dels suports materials i personals que l'alumnat necessite, tot garantint l'accessibilitat de la informació i la comunicació. Les adaptacions realitzades s'han de tindre en compte per a la proposta d'adaptacions en les proves d'accés a la universitat.

g) Pel que fa a l'avaluació al Batxillerat per a persones adultes en règim nocturn i a distància, a més, cal ajustar-se al que disposen els articles 39, 40, 41 i 42 de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'avaluació en Educació Secundària Obligatoria, en Batxillerat i en els

4. Directrices específicas para los ciclos de Formación Profesional Básica

4.1. Evaluación.

a. La evaluación del proceso de aprendizaje del alumnado de ciclos de Formación Profesional Básica será continua, formativa e integradora.

b. El equipo docente constituido por el conjunto de profesorado del alumno o la alumna, coordinados por el tutor o la tutora, actuará de manera colegiada a lo largo del proceso de evaluación y en la adopción de las decisiones resultantes de este, teniendo en cuenta los criterios pedagógicos de estos ciclos, la organización del currículum desde una perspectiva aplicada, el papel asignado a la tutoría y la orientación educativa y profesional, realizando un acompañamiento socioeducativo personalizado.

c. En el proceso de evaluación continua, cuando el progreso de un alumno o una alumna no sea el adecuado, cuando el alumnado presente necesidades educativas especiales, y, en todo caso, cuando se detecten dificultades en el proceso de aprendizaje del alumno o alumna, la tutoría debe tener una especial consideración, realizando un acompañamiento socioeducativo específico para el establecimiento de los apoyos individuales que se necesitan.

d. La evaluación del proceso de aprendizaje y la calificación del alumnado en los módulos de Comunicación y Sociedad y de Ciencias Aplicadas se realizará atendiendo al carácter global y al logro de las competencias incluidas en cada uno de ellos.

e. La evaluación del proceso de aprendizaje y la calificación del alumnado en el resto de módulos profesionales tendrá como referente los resultados de aprendizaje y las competencias profesionales, personales y sociales que se incluyen.

4.2. Obtención del título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria

La superación de la totalidad de los módulos incluidos en un ciclo de Formación Profesional Básica conducirá a la obtención del título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria.

5. Directrices específicas para el Bachillerato

5.1. Evaluación

a) La evaluación del aprendizaje del alumnado en Bachillerato será continua y diferenciada según las diferentes materias, y tendrá en cuenta las adecuaciones y personalizaciones realizadas con el alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo y, en su caso, el plan de actuación personalizado.

b) El profesorado de cada materia decidirá, al final del curso, si el alumno o la alumna ha alcanzado los objetivos y ha conseguido el adecuado grado de adquisición de las competencias correspondientes.

c) El alumnado podrá realizar una prueba extraordinaria de las materias no superadas.

Tanto en los centros públicos como en los centros privados concertados, para los cursos de 1º y 2º de Bachillerato, las pruebas extraordinarias y la sesión de evaluación final extraordinaria deben estar acabadas el 1 de julio de 2022.

d) El profesorado evaluará tanto los aprendizajes del alumnado como los procesos de enseñanza y la propia práctica docente.

e) Se promoverá el uso generalizado de instrumentos de evaluación variados, diversos y adaptados a las diferentes situaciones de aprendizaje que permitan la valoración objetiva de todo el alumnado garantizando, así mismo, que las condiciones de realización de los procesos asociados a la evaluación se adapten a las necesidades del alumnado con necesidad específica de apoyo educativo.

f) En función de las necesidades específicas de apoyo educativo y en coherencia con las adaptaciones realizadas en el proceso de enseñanza-aprendizaje, se podrá realizar adecuaciones en el tiempo y en el formato de las pruebas y disponer de los apoyos materiales y personales que el alumnado necesite, garantizando la accesibilidad de la información y la comunicación. Las adaptaciones realizadas se tendrán en cuenta para la propuesta de adaptaciones en las pruebas de acceso a la universidad.

g) En cuanto a la evaluación al Bachillerato para personas adultas en régimen nocturno y a distancia, además, hay que ajustarse a lo dispuesto en los artículos 39, 40, 41 y 42 de la Orden 38/2017, de 4 de octubre, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se regula la evaluación en Educación Secundaria Obligatoria, en

ensenyaments de l'Educació de les Persones Adultes a la Comunitat Valenciana (DOGV 8146, 10.10.2017), sempre que no contradiga el que estableix el Reial decret 984/2021, de 16 de novembre.

5.2. Documents oficials d'avaluació

D'acord amb la disposició transitòria quarta del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, cal tindre en compte que les actes de Batxillerat s'han de tancar al final del període lectiu després de la convocatòria ordinària, i després de la convocatòria extraordinària.

5.3. Promoció

D'acord amb el que estableix l'article 20 del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, la promoció de l'alumnat s'ha de realitzar segons el que s'estableix a continuació:

a. L'alumne o l'alumna promocionarà de 1r a 2n de Batxillerat quan haja superat les matèries cursades o tinga evaluació negativa en dues matèries com a màxim. En tot cas, ha de matricular-se en 2n curs de les matèries pendents de 1r. Els centres educatius han d'organitzar les següents activitats de recuperació i l'avaluació de les matèries pendents.

b. La superació de les matèries de 2n curs que s'indiquen en l'annex III del Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, estarà condicionada a la superació de les corresponents matèries de 1r curs indicades en aquest annex per implicar continuïtat.

No obstant això, l'alumnat podrà matricular-se de la matèria de 2n curs sense haver cursat la corresponent matèria de 1r curs sempre que el professorat que la imparta considera que l'alumne o alumna reuneix les condicions necessàries per a poder seguir amb aprofitament la matèria de 2n. En cas contrari, haurà de cursar la matèria de 1r curs, que tindrà la consideració de matèria pendent, si bé no serà computable a l'efecte de modificar les condicions en les quals ha promocionat a 2n.

c. L'alumne o l'alumna que al final del 2n curs tinga evaluació negativa en algunes matèries podrà matricular-se d'aquestes sense necessitat de cursar de nou les matèries superades o podrà optar, així mateix, per repetir el curs complet.

5.4. Títol de Batxiller

D'acord amb el que estableix l'article 21 del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, la titulació de l'alumnat es realitzarà segons el que s'estableix a continuació:

a. El títol de Batxiller acredita l'assoliment dels objectius establits per a l'etapa i l'adquisició de les competències corresponents.

b. El títol de Batxiller és únic i s'ha d'expedir amb expressió de la modalitat cursada i de la nota mitjana obtinguda.

c. Per a obtindre el títol de Batxiller, és necessària l'avaluació positiva en totes les matèries dels dos cursos de Batxillerat, consignada en les qualificacions emeses per l'equip docent avaluador de cada grup d'alumnat durant la sessió d'avaluació final, ordinària o extraordinària, de 2n curs de Batxillerat.

d. La qualificació final de l'etapa de Batxillerat serà la mitjana aritmètica de les qualificacions numèriques obtingudes en cadascuna de les matèries cursades en el Batxillerat, incloent-hi, en cas que l'alumnat s'haja matriculat, la matèria Educació Fisicoesportiva i Salut, expressada en una escala de 0 a 10 amb dos decimals, arredonida a la centèsima més pròxima i, en cas d'equidistància, a la superior.

e. Excepcionalment, d'acord amb el que estableix l'article 21 del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, l'equip docent podrà decidir l'obtenció del títol de Batxiller per un alumne o alumna que haja superat la totalitat de les matèries excepte una, sempre que es complisquen, a més, totes les condicions següents:

e.1. Que l'equip docent considere que l'alumne o l'alumna ha aconseguit els objectius i competències vinculats a aquest títol. Aquesta decisió s'ha d'adoptar per majoria simple i en cas d'empat cal considerar el vot de qualitat del tutor o tutora del curs.

e.2. Que no s'haja produït una inassistència continuada i no justificada per part de l'alumne o l'alumna en la matèria.

e.3. Que l'alumne o l'alumna s'haja presentat a les proves i realitzat les activitats necessàries per a la seua evaluació, incloent-hi les de la convocatòria extraordinària.

Bachillerato y en las enseñanzas de la Educación de las Personas Adultas en la Comunidad Valenciana, (DOGV 8146, 10.10.2017), siempre que no contradiga lo establecido por el Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre.

5.2. Documentos oficiales de evaluación

En base a la disposición transitoria cuarta del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, se tendrá en cuenta que las actas de Bachillerato se cerrarán al final del periodo lectivo después de la convocatoria ordinaria, y después de la convocatoria extraordinaria.

5.3. Promoción

En base a lo establecido en el artículo 20 del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, la promoción del alumnado se realizará según se establece a continuación:

a. El alumno o la alumna promocionará de primero a segundo de Bachillerato cuando haya superado las materias cursadas o tenga evaluación negativa en dos materias como máximo. En todo caso, se matriculará en segundo curso de las materias pendientes de primero. Los centros educativos organizarán las consecuentes actividades de recuperación y la evaluación de las materias pendientes.

b. La superación de las materias de segundo curso que se indican en el anexo III del Real decreto 1105/2014, de 26 de diciembre, estará condicionada a la superación de las correspondientes materias de primer curso indicadas en este anexo por implicar continuidad.

Sin embargo, el alumnado podrá matricularse de la materia de segundo curso sin haber cursado la correspondiente materia de primer curso siempre que el profesorado que la imparta considere que el alumno o alumna reúne las condiciones necesarias para poder seguir con aprovechamiento la materia de segundo. En caso contrario, deberá cursar la materia de primer curso, que tendrá la consideración de materia pendiente, si bien no será computable a efectos de modificar las condiciones en las que ha promocionado a segundo.

c. El alumno o la alumna que al final del segundo curso tenga evaluación negativa en algunas materias podrán matricularse de ellas sin necesidad de cursar de nuevo las materias superadas o podrá optar, así mismo, por repetir el curso completo.

5.4. Título de Bachiller

En base a lo establecido en el artículo 21 del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, la titulación del alumnado se realizará según se establece a continuación:

a. El título de Bachiller acredita el logro de los objetivos establecidos para la etapa y la adquisición de las competencias correspondientes.

b. El título de Bachiller es único y se expedirá con expresión de la modalidad cursada y de la nota media obtenida.

c. Para obtener el título de Bachiller, es necesaria la evaluación positiva en todas las materias de los dos cursos de Bachillerato, consignada en las calificaciones emitidas por el equipo docente evaluador de cada grupo de alumnado durante la sesión de evaluación final, ordinaria o extraordinaria, de segundo curso de Bachillerato.

d. La calificación final de la etapa de Bachillerato será la media aritmética de las calificaciones numéricas obtenidas en cada una de las materias cursadas en el Bachillerato, incluyendo, en caso de que el alumnado se haya matriculado, la materia Educación Físico-deportiva y Salud, expresada en una escala de 0 a 10 con dos decimales, redondeada a la centésima más próxima y, en caso de equidistancia, a la superior.

e. Excepcionalmente, según lo establecido en el artículo 21 del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, el equipo docente podrá decidir la obtención del título de Bachiller por un alumno o alumna que haya superado la totalidad de las materias excepto una, siempre que se cumplan además todas las condiciones siguientes:

e.1. que el equipo docente considere que el alumno o la alumna ha conseguido los objetivos y competencias vinculados a este título. Esta decisión se adoptará por mayoría simple y en caso de empate se considerará el voto de calidad del tutor o tutora del curso.

e.2. que no se haya producido una inasistencia continuada y no justificada por parte del alumno o la alumna en la materia.

e.3. que el alumno o la alumna se haya presentado a las pruebas y realizado las actividades necesarias para su evaluación, incluidas las de la convocatoria extraordinaria.

e.4. Que la mitjana aritmètica de les qualificacions obtingudes en totes les matèries de l'etapa siga igual o superior a cinc.

En aquest cas, a l'efecte del càlcul de la qualificació final de l'etapa, cal considerar la nota numèrica obtinguda en la matèria no superada.

5.5. Obtenció del títol de Batxiller per a l'alumnat que es troba en possessió del títol de tècnic o tècnica de Formació Professional o d'Arts Plàstiques i Disseny

a) D'acord amb el que estableix l'article 22 del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, l'alumnat que tinga el títol de tècnic o tècnica en Formació Professional o en Arts Plàstiques i Disseny podrà obtindre el títol de Batxiller per la superació de les matèries següents:

- Filosofia
- Història d'Espanya
- Llengua Castellana i Literatura I i II
- Valencià: Llengua i Literatura I i II
- Primera Llengua Estrangera I i II

b) A més de les esmentades en l'apartat anterior, serà necessari que aquest alumnat haja superat les matèries següents, en funció de la modalitat del títol que desitge obtindre:

- Modalitat de Ciències: Matemàtiques I i II
- Modalitat d'Humanitats i Ciències Socials:
 - Per a l'itinerari d'Humanitats, Llatí I i II
 - Per a l'itinerari de Ciències Socials, Matemàtiques Aplicades a les Ciències Socials I i II
- Modalitat d'Arts: Fonaments de l'Art I i II

c) La nota que ha de figurar en el títol de Batxiller d'aquest alumnat ha de deduir-se de la ponderació següent:

– El 60 % de la mitjana de les qualificacions obtingudes en les matèries cursades en Batxillerat.

– El 40 % de la nota mitjana obtinguda en els ensenyaments mitjançant els quals s'accedeix a l'obtenció del títol, calculada conforme al que s'estableix en els respectius reials decrets d'ordenació d'aquests.

5.6. Obtenció del títol de Batxiller per a l'alumnat que es troba en possessió del títol de tècnic o tècnica superior de Formació Professional

a) D'acord amb la disposició transitòria segona del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, fins a la implantació de les modificacions introduïdes per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, en el currículum, l'organització i els objectius dels ensenyaments objecte d'aquest reial decret, l'alumnat en possessió d'un títol de tècnic o tècnica superior de Formació Professional que en el curs 2020-2021 haguera cursat i superat almenys dues de les matèries de 1r curs de Batxillerat entre aquelles que figuren en l'article 22 del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, podrà obtindre el títol de Batxiller en la modalitat triada mitjançant la superació de les restants matèries que, segons l'esmentat article, corresponguen a la modalitat de què es tracte.

Les matèries esmentades, per al nostre àmbit autonòmic, són les següents:

- Filosofia
- Història d'Espanya
- Llengua Castellana i Literatura I i II
- Valencià: Llengua i Literatura I i II
- Primera Llengua Estrangera I i II

b) A més de les esmentades en l'apartat anterior, serà necessari que aquest alumnat haja superat les matèries següents, en funció de la modalitat del títol que desitge obtindre:

- Modalitat de Ciències: Matemàtiques I i II
- Modalitat d'Humanitats i Ciències Socials:
 - Per a l'itinerari d'Humanitats, Llatí I i II
 - Per a l'itinerari de Ciències Socials, Matemàtiques Aplicades a les Ciències Socials I i II
- Modalitat d'Arts: Fonaments de l'Art I i II

c) La nota que ha de figurar en el títol de Batxiller d'aquest alumnat ha de deduir-se de la ponderació següent:

– El 60 % de la mitjana de les qualificacions obtingudes en les matèries cursades en Batxillerat.

– El 40 % de la nota mitjana obtinguda en els ensenyaments mitjançant els quals s'accedeix a l'obtenció del títol, calculada conforme al que s'estableix en els respectius reials decrets d'ordenació d'aquests.

e.4. que la media aritmética de las calificaciones obtenidas en todas las materias de la etapa sea igual o superior a cinco.

En este caso, a efectos del cálculo de la calificación final de la etapa, se considerará la nota numérica obtenida en la materia no superada.

5.5. Obtención del título de Bachiller para el alumnado que se encuentra en posesión del título de técnico o técnica de Formación Profesional o en Artes Plásticas y Diseño

a) Según lo establecido en el artículo 22 del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, el alumnado que tenga el título de técnico o técnica en Formación Profesional o en Artes Plásticas y Diseño podrá obtener el título de Bachiller por la superación de las siguientes materias:

- Filosofía
- Historia de España
- Lengua Castellana y Literatura I y II
- Valenciano: Lengua y Literatura I y II
- Primera Lengua Extranjera I y II

b) Además de las citadas en el apartado anterior, será necesario que este alumnado haya superado las materias siguientes, en función de la modalidad del título que deseé obtener:

- Modalidad de Ciencias: Matemáticas I y II
- Modalidad de Humanidades y Ciencias Sociales:
 - Para el itinerario de Humanidades, Latín I y II
 - Para el itinerario de Ciencias Sociales, Matemáticas Aplicadas a las Ciencias Sociales I y II
- Modalidad de Artes: Fundamentos del Arte I y II

c) La nota que figurará en el título de Bachiller de este alumnado se deducirá de la ponderación siguiente:

– El 60 % de la media de las calificaciones obtenidas en las materias cursadas en Bachillerato.

– El 40 % de la nota media obtenida en las enseñanzas mediante las que se accede a la obtención del título, calculada conforme a lo establecido en los respectivos reales decretos de ordenación de estos.

5.6. Obtención del título de Bachiller para el alumnado que se encuentra en posesión del título de técnico o técnica superior de Formación Profesional

a) En base a la disposición transitoria segunda del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, hasta la implantación de las modificaciones introducidas por la Ley orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, en el currículum, la organización y los objetivos de las enseñanzas objeto de este real decreto, el alumnado en posesión de un título de técnico o técnica superior de Formación Profesional que en el curso 2020-2021 hubiera cursado y superado al menos dos de las materias de primer curso de Bachillerato de entre las que figuran en el artículo 22 del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, podrá obtener el título de Bachiller en la modalidad elegida mediante la superación de las restantes materias que, según el mencionado artículo, correspondan a la modalidad de que se trate.

Las materias mencionadas, para nuestro ámbito autonómico, son las siguientes:

- Filosofía.
- Historia de España.
- Lengua Castellana y Literatura I y II
- Valenciano: Lengua y Literatura I y II
- Primera Lengua Extranjera I y II

b) Además de las citadas en el apartado anterior, será necesario que este alumnado haya superado las materias siguientes, en función de la modalidad del título que deseé obtener:

- Modalidad de Ciencias: Matemáticas I y II
- Modalidad de Humanidades y Ciencias Sociales:
 - Para el itinerario de Humanidades, Latín I y II
 - Para el itinerario de Ciencias Sociales, Matemáticas Aplicadas a las Ciencias Sociales I y II
- Modalidad de Artes: Fundamentos del Arte I y II

c) La nota que figurará en el título de Bachiller de este alumnado se deducirá de la ponderación siguiente:

– El 60 % de la media de las calificaciones obtenidas en las materias cursadas en Bachillerato.

– El 40 % de la nota media obtenida en las enseñanzas mediante las que se accede a la obtención del título, calculada conforme a lo establecido en los respectivos reales decretos de ordenación de estos.

5.7. Obtenció del títol de Batxiller per a l'alumnat que es troba en possessió del títol de tècnic o tècnica d'ensenyaments professionals de Música o Dansa o que cursa simultàniament Batxillerat i ensenyaments professionals de Música o Dansa

a) L'article 22 del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, estableix en l'apartat 3 que obtindrà el títol de Batxiller en la modalitat d'Arts l'alumne o l'alumna que haja superat els ensenyaments professionals de Música o de Dansa i les matèries següents:

- Filosofia
- Història d'Espanya
- Llengua Castellana i Literatura I i II
- Valencià: Llengua i Literatura I i II
- Primera Llengua Estrangera I i II
- Fonaments de l'Art I i II

b) La nota que ha de figurar en el títol de Batxiller d'aquest alumnat ha de deduir-se de la ponderació següent:

– El 60 % de la mitjana de les qualificacions obtingudes en les matèries cursades en Batxillerat.

– El 40 % de la nota mitjana obtinguda en els ensenyaments professionals de Música o Dansa, calculada conforme al que s'estableix en els respectius reials decrets d'ordenació d'aquests.

c) La disposició transitòria primera del Reial decret 984/2021, estableix que fins a la implantació de les modificacions introduïdes per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, en el currículum, l'organització i els objectius dels ensenyaments objecte d'aquest reial decret, l'alumnat en possessió d'un títol professional de Música o de Dansa que en el curs 2020-2021 haguera cursat 1r curs de Batxillerat per una modalitat diferent d'Arts i haguera superat almenys la matèria de 1r curs corresponent a aquesta modalitat conforme al que s'estableix en l'article 22.2 del reial decret esmentat (és a dir, per a la modalitat de Ciències, Matemàtiques I; per a la modalitat d'Humanitats i Ciències Socials – itinerari Humanitats: Llatí I; per a la modalitat d'Humanitats i Ciències Socials – itinerari Ciències Socials: Matemàtiques Aplicades a les Ciències Socials I), podrà obtindre el títol de Batxiller mitjançant la superació de les restants matèries que, segons l'article esmentat, corresponguen a la modalitat triada.

6. Directrius específiques per a la Formació Professional

a. L'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat en els cicles formatius s'ha de realitzar per mòduls professionals, tenint sempre en compte la globalitat del cicle.

b. La superació d'un cicle formatiu de grau mitjà, grau superior o curs d'especialització requerirà l'avaluació positiva en tots els mòduls professionals que el componen. En els casos d'organitzacions curriculars diferents dels mòduls professionals, l'equip docent ha d'avaluar tenint com a referents tots els resultats d'aprenentatge i les competències professionals, personals i socials que s'hi inclouen.

7. Directrius específiques per a l'Educació de Persones Adultes

7.1. Formació bàsica de les persones adultes

7.1.1. Avaluació

L'avaluació de les persones participants de la formació bàsica de les persones adultes s'ha d'ajustar al que disposa l'article 10 del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, sobre l'avaluació de l'alumnat d'Educació Secundària Obligatoria, en tot el que siga aplicable a la formació bàsica de les persones adultes que no estiga regulat en l'article 24 d'aquest reial decret. Així mateix, en tot allò que no derogue el Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, serà aplicable la disposició addicional quarta del Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, l'article 32 de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, excepte el punt 6.2, i la normativa bàsica reguladora d'aquests ensenyaments.

L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat que cursa els estudis dels cicles I i II de la formació bàsica de les persones adultes ha de ser contínua, formativa, integradora i participativa. Així mateix, l'avaluació ha de tindre en compte el context, les formes d'accés al sistema i els diferents ritmes d'aprenentatge de cada persona adulta i, en cas que en tinga, el pla d'actuació personalitzat.

5.7. Obtención del título de Bachiller para el alumnado que se encuentra en posesión del título de técnico o técnica de Enseñanzas Profesionales de Música o Danza o que cursa simultáneamente Bachillerato y Enseñanzas Profesionales de Música o Danza

a) El artículo 22 del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, establece en el apartado 3 que obtendrán el título de Bachiller en la modalidad de Artes el alumno o la alumna que haya superado las Enseñanzas Profesionales de Música o de Danza y las materias siguientes:

- Filosofía
- Historia de España
- Lengua Castellana y Literatura I y II
- Valenciano: Lengua y Literatura I y II
- Primera Lengua Extranjera I y II
- Fundamentos del Arte I y II

b) La nota que figurará en el título de Bachiller de este alumnado se deducirá de la siguiente ponderación:

– El 60 % de la media de las calificaciones obtenidas en las materias cursadas en Bachillerato.

– El 40 % de la nota media obtenida en las Enseñanzas Profesionales de Música o Danza, calculada conforme a lo establecido en los respectivos reales decretos de ordenación de estos.

c) La disposición transitoria primera del Real decreto 984/2021, establece que hasta la implantación de las modificaciones introducidas por la Ley orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, en el currículum, la organización y los objetivos de las enseñanzas objeto de este real decreto, el alumnado en posesión de un título profesional de Música o de Danza que en el curso 2020-2021 hubiera cursado primer curso de Bachillerato por una modalidad diferente a Artes y hubiera superado al menos la materia de primer curso correspondiente a esta modalidad conforme a lo establecido en el artículo 22.2 de dicho Real decreto (es decir, para la modalidad de Ciencias, Matemáticas I; para la modalidad de Humanidades y Ciencias Sociales-itinerario Humanidades: Latín I; para la modalidad de Humanidades y Ciencias Sociales-itinerario Ciencias Sociales: Matemáticas Aplicadas a las Ciencias Sociales I), podrá obtener el título de Bachiller mediante la superación de las restantes materias que, según el artículo mencionado, correspondan a la modalidad elegida.

6. Directrices específicas para la Formación Profesional

a. La evaluación del aprendizaje del alumnado en los ciclos formativos se realizará por módulos profesionales, teniendo siempre en cuenta la globalidad del ciclo.

b. La superación de un ciclo formativo de grado medio, grado superior o curso de especialización requerirá la evaluación positiva en todos los módulos profesionales que lo componen. En los casos de organizaciones curriculares diferentes a los módulos profesionales, el equipo docente evaluará teniendo como referentes todos los resultados de aprendizaje y las competencias profesionales, personales y sociales que se incluyen.

7. Directrices específicas para la Educación de Personas Adultas

7.1. Formación básica de las personas adultas

7.1.1. Evaluación

La evaluación de las personas participantes de la formación básica de las personas adultas se ajustará a lo dispuesto en el artículo 10 del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, sobre la evaluación del alumnado de Educación Secundaria Obligatoria, en todo aquello aplicable a la formación básica de las personas adultas que no esté regulado en el artículo 24 de este real decreto. Así mismo, en todo aquello que no derogue el Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, será de aplicación la disposición adicional cuarta del Real decreto 1105/2014, de 26 de diciembre, el artículo 32 de la Orden 38/2017, de 4 de octubre, excepto el punto 6.2, y la normativa básica reguladora de estas enseñanzas.

La evaluación del proceso de aprendizaje del alumnado que cursa los estudios de los ciclos I y II de la formación básica de las personas adultas será continua, formativa, integradora y participativa. Así mismo, la evaluación tendrá en cuenta el contexto, las formas de acceso al sistema y los diferentes ritmos de aprendizaje de cada persona adulta y, en su caso, el plan de actuación personalizado.

En finalitzar cada curs, els centres de formació de persones adultes han de programar una única evaluació final per als tres nivells del cicle I i per als dos nivells del cicle II.

7.1.2. Documents oficials d'avaluació

D'acord amb la disposició transitòria quarta del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, cal tindre en compte que les actes d'avaluació dels diferents nivells de la formació bàsica de les persones adultes s'han de tancar al final del període lectiu ordinari de forma col·legiada.

7.1.3. Títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria

D'acord amb el que estableix l'article 24 del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, la titulació de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria de les persones adultes s'ha de realitzar d'acord amb el que s'estableix a continuació:

a) La superació de tots els mòduls formatius del segon nivell del cicle II de la formació bàsica de les persones adultes dona dret a l'obtenció del títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria.

b) Així mateix, l'equip docent pot proposar per a l'expedició d'aquest títol aquelles persones que, fins i tot no havent superat algun dels mòduls formatius esmentats en el punt anterior, considere que han aconseguit globalment els objectius generals de la formació bàsica de les persones adultes. En aquesta decisió cal tindre en compte la progresió de l'aprenentatge realitzat per la persona adulta i les possibilitats formatives i d'integració en l'activitat acadèmica i laboral de cada alumne o alumna.

c) Les decisions sobre l'obtenció del títol han de ser adoptades de manera col·legiada, en la sessió d'avaluació final, per l'equip docent de l'alumne o l'alumna. Aquestes decisions s'han d'adoptar per majoria simple i en cas d'empat caldrà considerar el vot de qualitat del tutor o tutora del curs.

d) El títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria és únic i s'ha d'expedir sense qualificació.

e) Les persones participants que cursen el segon nivell del cicle II de la formació bàsica de les persones adultes han de rebre un certificat oficial, d'acord amb l'annex XIV de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, en què han de constar les qualificacions obtingudes en els diferents mòduls formatius. Aquesta acreditació ha de figurar en l'expedient i ha de ser estesa pel secretari o secretària del centre, amb el vistiplau del director o directora.

7.2. Proves lliures per a l'obtenció dels títols de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria i de Batxiller

Les proves lliures per a l'obtenció dels títols de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria i Batxiller es regulen d'acord amb el que estableix l'Ordre 20/2017, de 29 de maig, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es dicten normes per a la regulació i l'organització de la prova perquè les persones majors de díhuit anys puguen obtindre directament el títol de graduat o graduada en Educació Secundària a la Comunitat Valenciana, l'Ordre 6/2018, de 4 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula la prova perquè les persones majors de vint anys puguen obtindre directament el títol de Batxiller a la Comunitat Valenciana, i l'article 26 del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre.

7.2.1. Proves lliures per a l'obtenció del títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria

La Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, en l'àmbit de les seues competències, organitza periòdicament proves perquè les persones majors de díhuit anys puguen obtindre directament el títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria, en què es comprova l'assoliment de les competències bàsiques i els objectius d'etapa.

La Conselleria d'Educació, Cultura i Esport ha de garantir que aquestes proves compten amb les mesures d'accessibilitat universal i les adaptacions que requerisca tot l'alumnat amb necessitats educatives especials.

7.2.2. Proves lliures per a l'obtenció del títol de Batxiller

La Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, en l'àmbit de les seues competències, organitza proves perquè les persones majors de vint anys puguen obtindre directament el títol de Batxiller, sempre que demostren haver aconseguit els objectius del Batxillerat. Aquestes proves s'han

Al finalitzar cada curs, los centros de formación de personas adultas programarán una única evaluación final para los tres niveles del ciclo I y para los dos niveles del ciclo II.

7.1.2. Documentos oficiales de evaluación

Según la disposición transitoria cuarta del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, hay que tener en cuenta que las actas de evaluación de los diferentes niveles de la formación básica de las personas adultas se cerrarán al final del periodo lectivo ordinario de forma colegiada.

7.1.3. Título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria

En base a lo establecido en el artículo 24 del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, la titulación de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria de las personas adultas se realizará según se establece a continuación:

a) La superación de todos los módulos formativos del segundo nivel del ciclo II de la Formación Básica de las personas adultas da derecho a la obtención del título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria.

b) Así mismo, el equipo docente puede proponer para la expedición de este título a aquellas personas que, incluso no habiendo superado alguno de los módulos formativos mencionados en el punto anterior, considere que han conseguido globalmente los objetivos generales de la formación básica de las personas adultas. En esta decisión se tendrá en cuenta la progresión del aprendizaje realizado por la persona adulta y las posibilidades formativas y de integración en la actividad académica y laboral de cada alumno o alumna.

c) Las decisiones sobre la obtención del título tienen que ser adoptadas de manera colegiada, en la sesión de evaluación final, por el equipo docente del alumno o la alumna. Estas decisiones se tienen que adoptar por mayoría simple y en caso de empate habrá que considerar el voto de calidad del tutor o tutora del curso.

d) El título de Graduado o Graduada en Educación Secundaria Obligatoria es único y se expedirá sin calificación.

e) Las personas participantes que cursan el segundo nivel del ciclo II de la formación básica de las personas adultas recibirán una certificación oficial, de acuerdo con el anexo XIV de la Orden 38/2017, de 4 de octubre, donde tienen que constar las calificaciones obtenidas en los diferentes módulos formativos. Esta acreditación, figurará en el expediente y será extendida por el secretario y secretaria del centro, con el visto bueno del director o directora.

7.2. Pruebas libres para la obtención de los títulos de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria y de Bachiller

Las pruebas libres para la obtención de los títulos de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria y Bachiller se regulan en base a lo establecido en la Orden 20/2017, de 29 de mayo, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se dictan normas para la regulación y la organización de la prueba para que las personas mayores de dieciocho años puedan obtener directamente el título de Graduado en Educación Secundaria en la Comunidad Valenciana, en la Orden 6/2018, de 4 de abril, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se regula la prueba para que las personas mayores de veinte años puedan obtener directamente el título de Bachiller en la Comunidad Valenciana, y en el artículo 26 del Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre.

7.2.1. Pruebas libres para la obtención del título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria

La Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, en el ámbito de sus competencias, organiza periódicamente pruebas para que las personas mayores de dieciocho años puedan obtener directamente el título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria, en las que se comprueba el logro de las competencias básicas y los objetivos de etapa.

La Conselleria de Educación, Cultura y Deporte garantizará que estas pruebas cuentan con las medidas de accesibilidad universal y las adaptaciones que requiera todo el alumnado con necesidades educativas especiales.

7.2.2. Pruebas libres para la obtención del título de Bachiller

La Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, en el ámbito de sus competencias, organiza pruebas para que las personas mayores de veinte años puedan obtener directamente el título de Bachiller, siempre que demuestren haber conseguido los objetivos del Bachillerato. Estas

d'organitzar de manera diferenciada segons les modalitats del Batxillerat.

La Conselleria d'Educació, Cultura i Esport ha de garantir que aquestes proves compten amb les mesures d'accessibilitat universal i les adaptacions que requerisca tot l'alumnat amb necessitats educatives especials.

8. Directrius relatives a la derogació normativa

D'acord amb el que estableix el Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, en la disposició derogatòria única, queden derogats els articles 11 i 12 del Reial decret 126/2014, de 28 de febrer, i els articles 20, 21, 22, 23, 30, 31, 32, 33 i 34, i els apartats 4 i 7 de la disposició addicional quarta del Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, així com totes aquelles normes d'àmbit estatal i autonòmic que s'oposen al que es disposa en l'esmentat reial decret.

pruebas se organizarán de manera diferenciada según las modalidades del Bachillerato.

La Conselleria de Educación, Cultura y Deporte garantizará que estas pruebas cuentan con las medidas de accesibilidad universal y las adaptaciones que requiera todo el alumnado con necesidades educativas especiales.

8. Directrices relativas a la derogación normativa

De acuerdo con lo establecido en el Real decreto 984/2021, de 16 de noviembre, en la disposición derogatoria única, quedan derogados los artículos 11 y 12 del Real decreto 126/2014, de 28 de febrero, y los artículos 20, 21, 22, 23, 30, 31, 32, 33 y 34, y los apartados 4 y 7 de la disposición adicional cuarta del Real decreto 1105/2014, de 26 de diciembre, así como todas aquellas normas de ámbito estatal y autonómico que se oponen a lo dispuesto en el mencionado real decreto.